

COMUNICACIÓ

Sr. Francesc Morfulleda i Caralt: *Folklore grec i consciència nacional: la caiguda de Constantinoble*

El filhel·lenisme dels il·lustrats europeus, que tan generós i magnànim havia de resultar per a la independència del propi estat grec, a mitjan segle XIX experimenta una greu decepció. Aquest sentiment intens d'amor i admiració devers l'Hèl·lade sofreix un fort desengany en haver de constatar com Grècia —o, més pròpiament, els grecs que l'habiten— no encaixa per res amb aquella imatge que devotament s'havien construït la majoria dels filhel·lènics a partir de la lectura dels autors clàssics. Tants segles sota la fèrula cruel de l'enemic impiu, tantes altres vicissituds—no poques— en el decurs del temps, feien que la realitat ben poc s'adigués amb l'ideal d'una Grècia noble i culta, plena de glòria, bressol lluminós de la preada democràcia. Fruit d'aquest desengany serà una línia de pensament corrosiu, sostinguda per alguns intel·lectuals d'ideals frustrats, la qual atacarà ultratjosament la nació grega i els grecs, inculpant-los de trobar-se, sense merèixer-ho, damunt les ruïnes de l'antiga Grècia solament per malmenar la impressió dels savis i científics que de tant en tant la visiten. Fins i tot, de la mà de Jacob-Phillip Fallmerayer, s'afirma que els grecs no són sinó una raça més del conjunt heterogeni de poblacions esclaves que poblen la zona, per les venes dels quals ja no flueix ni una sola gota de sang hel·lènica, pura de tota mescla.

Aquesta situació provoca que a Grècia es visquin uns anys d'un autèntic fervor neoclàssic i arcaïtzant que benaviats s'expandirà pertot: la llengua, l'arquitectura, la historiografia, l'organització administrativa i, fins i tot, les múltiples manifestacions de la vida quotidiana. És en aquest context de reclamar-se hereus de l'Antiguitat que, per primera vegada, les diverses expressions de la vida del poble deixen de considerar-se un producte vulgar de la ignorància i la superstició populars. Es converteixen en valuosa matèria d'estudi les expressions més genuïnes i més immaculades de l'esperit del poble grec, les diverses manifestacions de la cultura popular com a testimoni fefaent d'un temps passat que, d'alguna manera, s'ha mantingut viu en la consciència i el pensament

col·lectius. Nogensmenys, les contalles i els cants populars sorgits antany arran de la caiguda de l'antiga ciutat imperial de Constantinoble, adquireixen un sentit i un valor extraordinaris i, el que és més important, inqüestionables.